

Z zanimanjem sem prebrala razmišljanje Roka Dovjaka. Res vredno vse pohvale, da je opozoril na pravopisne in besedotvorne zagate, v različnih virih rešene na različne načine. Verjetno ni imel pri roki še Slovenskega velikega leksikona (SVL), da bi različice še popestril. Žal se temu leksikonu pozna, da je zaradi časovnih pritiskov vodstva izšel mestoma jezikovno nedodelan.

Pregledala sem zglede in preverila nekatera dejstva. Razvrstila sem jih v preglednico in opombe – v razmislek in morebitne nove predloge.

Viri Roka Dovjaka (prirejeni)	Slovenski veliki leksikon (prirejeno)	Predlog Marte Kocjan Barle
Ajmaranci, ajmarska kultura	Ajmári (špan. Aymará), indijan. ljudstvo v andskem delu J. Am., nosilci indijan. civilizacije Tiahuanaco	Ajmari ajmarska kultura, kultura Ajmarov
kultura Chimú stil chimu	Chimú gl. Čimujci Čimújci (špan. Chimú), indijan. ljudstvo na obali Peruja + kultura Čimujcev	Čimujci čimujska kultura, kultura Čimujcev čimujski stil
Wari ali Huari (tako kot Huiracocha Virakoča) ¹ Vari ali Varijci	Huari [vári], arh. najdišče v osrednjem <u>Peruju</u> tivanaku-varijska kultura (Tiwanku-Wari) (geslo Tiahuanaco, arh. najdišče v <u>Boliviji</u>) = po naselbini Tiwanku in prestolnici Wari	Huari Warijčani, tudi Warijci = prebivalci kraja Wari tiwanaku-varijska kultura
chavinska kultura, čavinska kultura, kultura iz Chavina Čavinci, Čavini ²	Chavín de Huantar [čavín de (h)vantár], arh. najdišče v Andih, središče predkolumbovske civilizacije, po najdišču imenovana indijan. kultura	chavín, chavínska kultura
mochiška kultura, močiška kultura, močejska kultura	Močíki (špan. Mochica), indijan. ljudstvo v J. Am. močejska kultura	mochejski (nanašajoč se na kraj Moche) močiški (nanašajoč se na ljudstvo Močíki)

¹ VIR: <https://en.wikipedia.org/wiki/Wiraqucha>

Wiraqucha (Quechua, hispanized and mixed spellings *Hueracocha*, *Hueracocha*, *Huiracocha*, *Huiracocha*, *Huirajocha*, *Viracocha*, *Wiracocha*, *Wiracocha*) may refer to:

- [Viracocha](#), an Andean divinity
- [Viracocha Inca](#), the eighth Sapa Inka (emperor) of the Tawantinsuyu
- [Wiraqucha \(Cusco\)](#), a mountain in the Cusco Region, Peru
- [Wiraqucha \(Junín\)](#), a mountain in the Junín Region, Peru

² VIR: <https://en.wikipedia.org/wiki/Chavín>

Chavín may refer to:

- [Chavín culture](#), an early culture of the Andean region, pre-dating the Moche culture in Peru
- [Chavín de Huantar](#), an archaeological site built by the Chavín culture
- [Chavín, Indre](#), a commune of the Indre *département* in France
- [Chavín, Iran](#), a village in Kurdistan Province, Iran
- The Chavín parish belonging to the municipality of Viveiro, Spain

stil mochica Mochica, Mohi	Moche = kraj	mochejska kultura, mochejski stil TUDI močiška kultura, močiški stil
kultura Paracas-Cavernas, parakaška kultura, kultura iz Paracasa	Paracas [parákas], peruj. polotok, veliko inkovskih grobišč	paracaška kultura (po analogiji s Caracas)
Los Mixtecos, ³ Mizteki, ⁴ tudi Miksteki in Misteki	Mistéki , indijan. ljudstvo v J. Mehiki	Misteki
ljudstvu Nazca ⁵ včasih reče kar Naski, pa so črte, ki jih ustvarja, črte Nazca, črte iz Nazce ali pa nazcanske, nazcavske črte	Nazca [náska] (tudi Nassca), ⁶ predkolumbovska indijan. kultura, poimenovana po arh. najdišču Nazca	Razlikovati bi morali med nazca = kultura in Nazca = kraj. Prebivalci (ne ljudstvo!) bi bili lahko Naščani. Pridevnik iz krajevnega imena Nazca bi bil lahko naški (po analogiji Aljaska aljaški, Sutjeska sutješki), ⁷ in potem bi imeli naško kulturo. Besedna zveza kultura Nazca ali le Nazca je takšna zaradi tujih jezikov, predvsem angleščine. talne črte v Nazci, naške črte
mesto Chan Chan izkazuje vso pisanost, ki jo premore: Chanchan, Čančan ali Čan Čan	Chan Chan [čán čán], prestolnica kulture Čimujcev	Chan Chan
nihče ne posloveni Oaxace v Vahako ali Oahako		Oaxaca

Slovenimo ljudstva: Maji, Azteki, Olmeki, Tolteki, Kečujci, Ajmari, Čimujci.

Ne slovenimo imen božanstev in bogov, ki so zapisani v latinici: Quetzalcoatl [kecalcoátɐl], staro meh. božanstvo; Huitzilopochtli [vicilopóchtli], indijan. bog vojne in sonca.

Ne slovenimo imen krajev, ki so zapisani v latinici: Chan Chan, Paracas, Nazca, Oaxaca, Tiwanaku in Wari. Iz izvirnih oblik izpeljujemo pridevnike: chanchanski, paracaški, naški, oaxaški, tiwanaku-warijski; ohranjamo tudi diakritike: Chavín de Huantar, chavínski (brez de Huantar).

Poimenovanja kultur bi bilo treba po mojem pisati z malo začetnico (npr. nazca, če bi se ta oblika obdržala).

Marta Kocjan Barle

³ Mixteco se v jeziku nahuatl izgovarja [míštéko], v španščini nekateri izgovarjajo [mistéko] (<https://www.youtube.com/watch?v=A1Y7SaOm308>) ali [mikstéko] (<http://www.pronouncekiwi.com/Puebla%20Sur%20Mixteco%20language>); pri nas se je uveljavil prvi izgovor. Zakaj je s v pravopisu zapisan z z, ne vem.

⁴ SP 2001 **Mizték** -a m, preb. i. (e) |staroselski prebivalec Mehike|: kultura ~ov

⁵ VIR: <https://en.wikipedia.org/wiki/Nazca>

Nazca (/ˈnɑːskɑː, -kɑː/; sometimes spelled **Nasca**) is a city and system of valleys on the southern coast of **Peru**. It is also the name of the largest existing **town** in the **Nazca Province**. The name is derived from the **Nazca culture** that flourished in the area between 100 BC and 800 AD. This culture was responsible for the **Nazca Lines** and the ceremonial city of **Cahuachi**; they also constructed an impressive system of underground **aqueducts**, named **Puquios**, that still function today.

⁶ Pravilno je tudi Nasca, ne tudi Nassca.

⁷ Zanimivo je vtipkati besedno zvezo »naška kultura« v Google in si ogledati rezultate.